

Mesaj pentru a 101-a Zi Mondială a Migrantului și Refugiatului (duminică, 18 ianuarie 2015)

Biserică fără frontiere, Mamă a tuturor

Iubiți frați și surori!

Isus este "evanghelizatorul prin excelență și Evanghelia în persoană" (Exortăția apostolică *Evangelii gaudium*, 209). Grija sa, îndeosebi față de cei mai vulnerabili și marginalizați, îi invită pe toți să se îngrijească de persoanele mai fragile și să recunoască fața sa suferindă, mai ales în victimele noilor forme de sărăcie și de sclavie. Domnul spune: "Am fost flămând și mi-ați dat să mănânc, am fost însetat și mi-ați dat să beau, am fost străin și m-ați primit, gol și m-ați îmbrăcat, bolnav și m-ați vizitat, am fost în închisoare și ați venit la mine" (*Mt* 25,35-36). De aceea misiunea Bisericii, peregrină pe pământ și mamă a tuturor, este de a-l iubi pe Isus Cristos, a-l adora și a-l iubi, îndeosebi în cei mai săraci și abandonați; dintre ei fac parte desigur migrantii și refugiații, care caută să lase în urma lor condiții dure de viață și pericole de tot soiul. De aceea, anul acesta Ziua Mondială a Migrantului și Refugiatului are ca temă: *Biserică fără frontiere, mamă a tuturor*.

De fapt, Biserica lărgeste brațele sale pentru a primi toate popoarele, fără distincții și fără granițe și pentru a vesti tuturor că "Dumnezeu este iubire" (*IIn* 4,8.16). După moartea și învierea sa, Isus a încredințat discipolilor misiunea de a fi martorii săi și de a proclama Evanghelia bucuriei și a milostivirii. În ziua de Rusalii, cu curaj și entuziasm, ei au ieșit din cenacol; forța Duhului Sfânt a prevalat asupra îndoielilor și incertitudinilor și a făcut în așa fel încât fiecare să înțeleagă vestea lor în propria limbă; astfel încă de la început Biserica este mamă cu inima deschisă asupra întregii lumi, fără frontiere. Acel mandat care acoperă de acum două mii de ani de istorie, dar deja din primele secole vestea misionară a scos în evidență maternitatea universală a Bisericii, dezvoltată apoi în scrierile Părinților și preluată de Conciliul Ecumenic al II-lea din Vatican. Părinții conciliari au vorbit despre *Ecclesia mater* pentru a-i explica natura. De fapt ea naște fii și fiice și "îi încorporează și îi învăluie cu iubirea sa și cu grija sa" (Constituția dogmatică despre Biserică *Lumen gentium*, 14).

Biserica fără frontiere, mamă a tuturor, răspândește în lume cultura primirii și solidarității, conform căreia nimeni nu trebuie considerat inutil, în afară sau de aruncat. Dacă trăiește efectiv maternitatea sa, comunitatea creștină hrănește, orientează și indică drumul, însoțește cu răbdare, se apropie în rugăciune și în faptele de milostivire.

Astăzi toate acestea asumă o semnificație deosebită. De fapt, într-o epocă de migrații așa de vaste, un mare număr de persoane părăsește locul de origine și

întreprinde riscanta călătorie a speranței cu un bagaj plin de dorințe și de temeri, în căutarea de condiții de viață mai umane. Însă, adesea aceste mișcări migratoare trezesc neîncredere și ostilități, chiar și în comunitățile ecleziale, mai înainte ca să se cunoască istoriile de viață, de persecuție sau de lipsuri ale persoanelor implicate. În acest caz, suspiciuni și prejudecăți se pun în conflict cu porunca biblică de a primi cu respect și solidaritate pe străinul nevoiaș.

Pe de o parte se simte în sacrariul conștiinței chemarea de a atinge mizeria umană și de a pune în practică porunca iubirii pe care Isus ne-a lăsat-o atunci când s-a identificat cu străinul, cu cel care suferă, cu toate victimele nevinovate ale violențelor și exploatării. Însă, pe de altă parte, din cauza slăbiciunii naturii noastre, "simțim tentația de a fi creștini menținând o distanță prudentă de rănila Domnului" (Exortația apostolică *Evangelii gaudium*, 270).

Curajul credinței, speranței și carității permite să se reducă distanțele care separă de dramele umane. Isus Cristos este mereu în așteptare de a fi recunoscut în migranți, în refugiați și în exilați și în acest mod ne cheamă să împărtășim resursele, uneori să renunțăm la ceva din bunăstarea noastră dobândită. Amintea asta Papa Paul al VI-lea, spunând că "cei mai favorizați trebuie să renunțe la unele din drepturile lor pentru a pune cu liberalitate mai mare bunurile lor în slujba celorlalți" (Scrisoarea apostolică *Octogesima adveniens*, 14 mai 1971, 23).

De altfel, caracterul multicultural al societăților de astăzi încurajează Biserica să-și asume noi angajamente de solidaritate, de comuniune și de evanghelizare. De fapt, mișcările migratoare solicită să se aprofundeze și să se întărească valorile necesare pentru a garanta conviețuirea armonioasă între persoane și culturi. În acest scop, nu poate să fie suficientă simpla toleranță, care deschide drumul spre respectarea celor diferiți. Aici se altoiește vocația Bisericii de a depăși frontierele și de a favoriza "trecere de la o atitudine de apărare și de frică, de dezinteres sau de marginalizare... la o atitudine care să aibă la bază «cultura întâlnirii», singura capabilă să construiască o lume mai dreaptă și fraternă" (*Mesajul pentru Ziua Mondială a Migranților și Refugiatului 2014*).

Totuși mișcările migratoare au asumat așa dimensiuni încât numai o colaborare sistematică și eficace care să implice statele și organizațiile internaționale poate să fie în măsură să le reglementeze în mod eficient și să le gestioneze. De fapt, migrațiile îi interpelează pe toți, nu numai din cauza entității fenomenului, ci și "datorită problematicilor sociale, economice, politice, culturale și religioase pe care le ridică, datorită provocărilor dramatice pe care le pun comunităților naționale și celei internaționale" (Benedict al XVI-lea, Scrisoarea enciclică *Caritas in veritate*, 29 iunie 2009, 62).

În agenda internațională găsesc loc frecvente dezbateri despre oportunitatea, despre metodele și despre normativele pentru a înfrunța fenomenul migrațiilor. Există organisme și instituții, la nivel internațional, național și local, care pun munca lor și energiile lor în slujba celor care caută cu emigrarea o viață mai bună. În pofida eforturilor lor generoase și laudabile, este necesară o acțiune mai incisivă și eficace, care să se folosească de o rețea universală de colaborare, întemeiată pe tutelarea demnității și centralității fiecărei persoane umane. În acest mod, împotriva încălcării drepturilor fundamentale, împotriva tuturor formelor de violență, de samavolnicie și de reducere la sclavie. Însă, a lucra împreună cere reciprocitate și sinergie, cu disponibilitate și încredere, știind bine că "nicio țară nu poate înfrunța singură dificultățile legate cu acest fenomen, care este așa de amplu încât interesează de acum toate continentele în mișcarea dublă de imigrare și de emigrare" (*Mesajul pentru Ziua Mondială a Migrantului și Refugiatului 2014*).

Globalizării fenomenului migrator trebuie să se răspundă cu globalizarea carității și a cooperării, în așa fel încât să se umanizeze condițiile migranților. În același timp, trebuie intensificate eforturile pentru a crea condițiile apte de a garanta o diminuare progresivă a motivelor care determină popoare întregi să părăsească țara lor natală din cauza războaielor și lipsurilor, adesea una cauzează celelalte.

Cu solidaritatea față de migranți și refugiați trebuie unite curajul și creativitatea necesare pentru a dezvolta la nivel mondial o ordine economico-financiară mai dreaptă și egală împreună cu o angajare crescută în favoarea păcii, condiție indispensabilă a oricărui progres autentic.

Dragi migranți și refugiați! Voi aveți un loc special în inima Bisericii și o ajutați să lărgescă dimensiunile inimii sale pentru a manifesta maternitatea sa față de întreaga familie umană. Să nu pierdeți încrederea voastră și speranța voastră! Să ne gândim la Sfânta Familie refugiată în Egipt: așa cum în inima maternă a Fecioarei Maria și în cea grijulie a sfântului Iosif s-a păstrat încrederea că Dumnezeu nu abandonează niciodată, tot așa în voi să nu lipsească aceeași încredere în Domnul. Vă încredințez ocrotirii lor și tuturor împart din inimă Binecuvântarea Apostolică.

Din Vatican, 3 septembrie 2014

Franciscus